

РЕШЕНИЕ

№ 2359

гр. София, 11.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 05.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **12776** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

К. К. Х., непълнолетна със съгласието на родител С. П. обжалва заповед № 9473-165/24.11.2021 г., издадена от директор на 33-та Езикова гимназия „Света С.“, с която е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“ на основание чл. 259, ал. 1, чл. 203, ал. 1 от ЗПУО и чл. 31, ал. 1, т. 22 от НАРЕДБА № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, във връзка с чл. 199, ал. 1, т. 33 от ЗПУО и чл. 28, ал. 1, т. 6,7 и 9 от ПДУ и по предложение на ПС на училището. Оплакванията са за незаконосъобразност на оспорваната заповед, издадена при съществени процесуални нарушения; неизяснени факти и обстоятелства, липса на компетентност на органа; необсъждане приложимостта на чл. 28 от ЗАНН. Твърди, че сочените за нарушени разпоредби са бланкетни, като непосочването на други задължителни за изпълнение актове води до опорочаване на издадения административен акт, поради липса на задължителни реквизити по чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Счита, че санкцията е наложена преди изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на ученика. Иска се заповедта да бъде прогласена за нищожна или отменена. Претендира присъждане на разноски. Ответник – директор на 33-та Езикова гимназия „Света С.“, чрез процесуален представител оспорва жалбата като неоснователна и прави искане за отхвърлянето ѝ. Съдът, като взе предвид доводите на страните и прецени доказателствата по делото в тяхната съвкупност, въз основа на наведените в жалбата основания и като извърши

служебна проверка относно законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания, предвидени в чл. 146 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното.

Жалбоподател е ученик в 11 „г“ клас в 33-та Езикова гимназия „Света С.“ за учебната 2021/2022 г. По сигнал на преподавател по френски език до Комисия по превенция от 19.10.2021 г., е поискано по отношение на две ученички – жалбоподателката и нейна съученичка да им бъдат наложени подобаващи наказания. Сигналът е за това, че на 18.10.2021 г., жалбоподателката с нейна съученичка са закъснели за час, внесли храна и започнали да разопаковат храната, като приятелката на К. Х. обяснила, че припада от глад. Преподавателката предупредила ученичките да преустановят действията си като приберат храната, на което получила отказ. Извикала за съдействие зам. директор, като се отзовала и директорката на училището. Ученичките напуснали часа, върнали се след 50 минути, но продължили с непристойни действия – вдигане шум, правене селфита, смеели се, разговаряли, пеели и създали обстановка, несъвместима с учебния процес. Учителката ги накарала да напуснат учебния час, което те направили трудно, но с вдигане на шум и репликирали преподавателя. Според подалия сигнала преподавател подобно поведение не било прецедент за двете ученички.

На 21.10.2021 г. е проведена онлайн среща на Училищната комисия за превенция на ППМН с ученичките, като от страна на жалбоподател е взела участие и майка ѝ. След проведени разговори, УКППМН е взела решение за налагане наказания на ученичките, алтернативно „предупреждение за преместване в друго училище“/„преместване в друго училище“, като при равен брой гласове за всяко наказание, комисията е взела становище да бъде наложено по лекото по вид наказани на всяка ученичка „предупреждение за преместване в друго училище“. На 26.10.2021 г. до директора на училището постъпва становище от Етичната комисия, с което се изразява съгласие с взетото решение на УКППМН. На 08.11.2021 г. е постъпило предложение от класния ръководител на жалбоподател, за санкционирането ѝ с „предупреждение за преместване в друго училище“, за възпрепятстване нормално провеждане на часовете. В предложението се сочи, че майката на ученичката е запозната. На 16.11.2021 г., класен ръководител на жалбоподателката изготвя уведомително писмо до майката, за предстоящо налагане на санкция „предупреждение за преместване в друго училище“ на предстоящ Педагогически съвет, който ще се състои на 24.11.2021 г., като майката е запозната със съдържанието на уведомителното писмо на 03.12.2021 г. Дали майката е била уведомена и по какъв начин независимо от онлайн контактите с нея не се установи. На 17.11.2021 г. е изпратено съобщение до ДСП О., по адрес на жалбоподателката, с което дирекцията се уведомява за предстоящо налагане на санкция, за което ще бъде взето решение на ПС на 24.11.2021 г. На 24.11.2021 г. е проведен онлайн педагогически съвет, с посочен в приложения протокол дневен ред, с посочване, че присъстват 35 души, без уточняване какви и в какво качество, по точно присъства ли социален работник в съответствие с чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето. Протоколът е съставен в преразказ, като се сочи, че родителите – без да се сочи кои и за коя от ученичките изказали мнение, че те, без съответната индивидуализация, не заслужават такова наказание. Проведено е гласуване, като по отношение на жалбоподателката са гласували 35 души „за“ налагане на санкция.

Същия ден е издадена и обжалваната заповед, с която на К. Х., на основание чл. 259, ал. 1 и чл. 203, ал. 1 от ЗПУО, чл. 31, ал. 1, т. 22 от Наредба № 15/22.07.2019 г. за

статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и чл. 199, ал. 1, т. 3 от ЗПУО и чл. 28, ал. 1, т. 6,7 и 9 от ПДУ и решение на Педагогическия съвет /протокол № 2 от 24.11.2021 г. / е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“ за учебната 2021/2022 г. за неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО и Правилника за дейността на училището. Със заповедта на 03.12.2021 г. е запознат родител на санкционираната ученичка – жалбоподателката.

Със заповед № 9521-212/09.12.2021 г. на директор на училището е сформиран екип по отношение на жалбоподателката за подкрепа на личностното поведение, като са възложени задачи към екипа, и това е в изпълнение решение на ПС.

В изпълнение на задължението по разпределяне доказателствената тежест между страните в процеса съдът задължи ответната страна да представи препис от административната преписка по установяване законосъобразност или не на проведената процедура по налагане на санкция спрямо жалбоподателката. Приложени са идентични доказателства, от което съдът прави извод за допуснати съществени нарушения по проведената процедура.

Заповедта е издадена от компетентен орган - директорът на 33-та Езикова гимназия „Света С.“, съгласно разпоредбата на чл. 203, ал. 1 от ЗПУО.

Противно на твърденията на оспорващия, спазено е и изискването за форма на административния акт - чл. 146, т. 2, вр. чл. 59 АПК, съгласно общите изисквания на АПК, актът е в писмена форма, посочено е наименованието на органа, който го издава, наименованието на акта, адресатът му, изложени са фактическите и правни основания, послужили за издаването му, както и специалните изисквания на чл. 205, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО – във формата на мотивирана заповед, съдържаща видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.

В конкретният случай оспорваната заповед е издадена на основание подготвителни документи, изложените в тях съображения са такива и за издаването на самия акт /в този смисъл ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС/.

По отношение бланкетно изложеното оплакване за нищожност на заповедта, съдът го намира неоснователно при неустановени пороци, водещи до отмяна на акта на такова основание. За прецизност – съдът не намира, че следва да се коментира оплакването по някакви разпоредби на неприложимия ЗАНН.

Процедурата за налагане на санкции е подробно разписана в Глава IX, Раздел III „Санкции на учениците“ от ЗПУО, както и в Наредбата за приобщаващото образование, приета с ПМС № 232/20.10.2017 г. Същите са възпроизведени и в Правилника за устройството и дейността на училището.

При издаването на заповедта не са спазени административно-производствените правила, предвидени в чл. 199 и сл. от ЗПУО.

Производството е започнало по сигнал от 19.10.2021 г. за непристойно поведение на жалбоподателката в учебен час.

Не са спазени са всички изисквания на чл. 204 от ЗПУО. За откриване на процедурата не може да се установи как са уведомени родителите. Уведомен е директора на дирекция „Социално подпомагане“ в район по местоживееене на жалбоподателката, а дали представители на такава администрация са взели участие в развилата се процедура - няма доказателства. Ученикът не е бил изслушан на среща, на която да са присъствали директора, ЗДУД, класния ръководител, училищния психолог/ педагогически съветник и родител. Има данни да е проведен разговор в присъствието

на родител на среща на УКППМН на 21.10.2021 г. без да има данни какви са членовете на комисията. Няма мотивирано предложение от класен ръководител за налагане на санкция, съответно за образуване на производство по този ред. Предложението от класния ръководител от 08.11.2021 г. е бланкетно, не съответства на това как са запознати родителите на ученичката. Всъщност, това предложение е излишно предвид неотносимостта му в процедурата, тъй като за наложената санкция заповедта, с която се налага от директор на учебното заведение е по предложение на ПС. Нарушена е и процедурата по чл. 204, ал. 3 изр. второ от ЗПУО – няма данни ученичката да е изслушвана, независимо, че това е по нейна преценка. Формалните изисквания не са спазени по установяване поредността на процедурата. Онлайн контактите, дори да са в изпълнение на законови разпоредби не са оформени в документален вид, а дали администрацията е изпълнявала законово разписани задължения, съдът не може да установи. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник. От протокола от ПС № 2/24.11.2021 г. може да се приеме, че изслушване, в най общ смисъл дори да е имало – абзац предпоследен, не е посочено да е спазена процедурата. Поднасянето на информация по начина на оформянето на протокола, опорочава действията на ответника и ПС, дори да са били перфектно изпълнени. В случая, този протокол е основанието за налагане на санкция с оспорваната заповед.

Според чл. 204, ал. 3 от ЗПУО ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник. С разпореждане на съда от ответника е изискано да представи цялата административна преписка. Ответникът е представил документите, изрично посочени в съдебното разпореждане. По преписката липсва протокол от изслушване на ученика по чл. 204, ал. 3 от ЗПУО. Според чл. 65, ал. 1 от Наредбата за приобщаващото образование преди налагане на санкция директорът или упълномощено от него лице задължително изслушва ученика в присъствието на психолог или на педагогически съветник и/или се запознава с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Нормата на чл. 204, ал. 3 от ЗПУО също предвижда, че изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник. От представените по делото доказателства не може да се направи обоснован извод, че тези изисквания са спазени. Напротив, както беше посочено, в протокол 2/24.11.2021 г. на проведения ПС се сочи онлайн включване на двете ученички, както и техните майки в обсъждането на предложенията. Не е спорно, че по това време в страната е въведена извънредна епидемична обстановка, както и онлайн провеждане на събрания съвещания и т.н. Спорно е, че дори и при тези мерки, нормативно има начини за уведомяване на страни в административни производство – съобщение по телекомуникационен начин, електронна поща и др., както и следващите от това задължения за администрацията да оформи по законов ред начина на уведомяване и обратната връзка с лицето, което е следвало да бъде уведомено. Липсват данни за такива лица, съответно липсват и подписи, които да удостоверят присъствието им по време на изслушването. Изложеното обосновава извод, че по същество не е съобразено изискването на чл. 204, ал. 3 от ЗПУО, респ. чл. 65, ал. 1 от Наредбата за приобщаващото образование, тъй като не са ангажирани безспорни доказателства, че ученичката е бил изслушана по надлежния ред преди да му бъде

наложена съответната санкция. Това от своя страна представлява съществено нарушение на процедурата по налагане на санкция, засягащо правото на защита на санкционирания ученик.

В допълнение следва да се посочи, че според чл. 204, ал. 1 от ЗПУО директорът има задължение да уведоми съответните териториални структури за закрила на детето за откриване на процедура по налагане на санкциите по чл. 199, ал. 1, т. 3-5 от ЗПУО. Същевременно чл. 15, ал. 4 във вр. с ал. 1 от Закона за закрила на детето /ЗЗД/ предвижда, че във всяко административно производство, по което се засягат права или интереси на дете, каквото безспорно е производството на налагане на санкция по реда на ЗПУО, то задължително се изслушва, ако е навършило 10-годишна възраст, като на изслушването и консултирането на детето задължително присъства социален работник от дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето, а при необходимост – и друг подходящ специалист. Както беше посочено, съгласно чл. 204, ал. 5 от ЗПУО конкретните условия и ред за налагане на санкциите по чл. 199 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, приет с Наредбата за приобщаващото образование. В чл. 65, ал. 1 от Наредбата изрично е регламентирано, че преди налагане на санкция директорът или упълномощено от него лице задължително изслушва ученика в присъствието на психолог или на педагогически съветник и/или се запознава с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник в съответствие с чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето /ЗЗД/. От така разписаната нормативна уредба е видно, че Законът за закрила на детето и Законът за предучилищното и училищното образование не се намират в съотношение на общ към специален, при което специалният да дерогира приложението на общия. Ето защо процедурата по налагане на санкция по реда на ЗПУО следва да е съобразена и с изискванията на ЗЗД, включително с чл. 15, ал. 4 от с. з. В. това изрично е предвидено и в цитирания чл. 65, ал. 1 от Наредбата за приобщаващото образование. Следователно при изслушването на ученика, независимо за каква санкция по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО е открита процедура, следва да присъства както психолог/педагогически съветник, така и социален работник от дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на ученика. Както вече беше отбелязано по-напред в изложението, по делото няма данни по време на изслушването на ученика да е присъствал психолог/педагогически съветник. Няма и данни, че е присъствал и социален работник, което е самостоятелно нарушение на процедурата по налагане на санкция, засягащо правото на защита на санкционирания непълнолетен ученик.

Нормата на чл. 199, ал. 1 от ЗПУО изрично предвижда, че санкция може да се наложи след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците. Следователно налагането на санкция не е самоцел, а следва да почива на задълбочена преценка на поведението на ученика и личностното му развитие. Именно тук решаваща роля имат училищният педагог/педагогически съветник и социалният работник, поради което тяхното неучастие в процесната процедура не може да се приеме за несъществено нарушение.

Допуснатото нарушение на дисциплината в училище е тревожен и укорим факт и заслужава санкциониране и обществена непримиримост. Налагането на наказание обаче по реда на ЗПУО трябва да става при спазване на

административнопроизводствени правила като гаранция за законност.

Предвид изложеното по-горе настоящата инстанция счита, че оспорената заповед е незаконосъобразна и като такава следва да бъде отменена. При това положение, следва да се уважи искането на представителя на жалбоподателя за присъждане на разноски, които не са възразени като прекомерно платени. Съдът установи, че в приложеното копие от договор за правна защита и съдействие, бл. № А № 24823 от 12.12.2021 г. платената сума от 800 лева е по сметка. Няма доказателства такава сума да е плащана по сметка на адвоката - пълномощник, посочен в пълномощното. Няма доказателства за реално платена сума от жалбоподател/родител в полза на пълномощника, поради което в тази част, съдът не приема доказани разноски за 800 лева. Дължимите разноски са в размер на 10 лева за платена държавна такса.

По тези съображения, съдът

РЕШИ

ОТМЕНЯ по жалбата на К. К. Х., непълнолетна, със съгласието на родител С. Д. П. заповед № 9474-165/24.11.2021 г. на директор на 33-та Езикова гимназия „Света С.“, [населено място], която е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“.

ОСЪЖДА 33-та Езикова гимназия „Света С.“, [населено място], [улица] да заплати на К. К. Х., със съгласието на родител С. Д. П. сумата 10 (десет) лева разноски.

Решението може да се обжалва пред ВАС в 14 дневен срок от съобщението.

Съдия